

НАПРЯМКИ ПОКРАЩЕННЯ УМОВ ПРАЦІ РОБІТНИКІВ

ст. викладач Харченко М.О., студент Чихар А.І.

На сучасному етапі розвитку України спостерігається сильне загострення проблем у сфері умов праці. На нашу думку, це зумовлено тим, що значна частина працівників працює або у шкідливих умовах, або у важких. Тому безпека праці на виробництві повинна стати пріоритетним напрямом як для керівників підприємств, так і для найманих працівників.

Широке впровадження нових технологічних систем, що працюють під контролем електронно-обчислювальних машин, дисплейної техніки, форми адаптації людини до яких ще не вивчені, супроводжується підвищенням інтенсивності та монотонності праці, захворюваннями м'язової, нервової, серцево-судинної систем, психічними розладами, лазерним опроміненням.

Через негативні умови праці, виробничий травматизм та професійні захворювання країна несе великі соціальні витрати. Тому роботодавці повинні виділяти кошти на охорону праці у повному обсязі, які передбачені законодавством.

Низька якість робочих місць має негативний вплив на функціонування ринку праці й призводить до високої плинності робочої сили на роботах, які пов'язані з важкою фізичною працею, шкідливими і небезпечними умовами праці, до втрати кадрових ресурсів у зв'язку з виробничим травматизмом і професійними захворюваннями. У зв'язку зі значними соціальними та економічними втратами, які викликані виробничим травматизмом і професійними захворюваннями, збільшується значимість поглибленого дослідження, оцінки і розробки нових механізмів управління і методів впливу на умови праці і професійні ризики.

Серед причин несприятливих умов праці в Україні слід назвати такі:

- невідповідність значної частини техніки санітарно-гігієнічним нормам, технічним вимогам безпеки;
- моральний та фізичний знос більшості функціонуючого обладнання;
- соціально-трудові відносини щодо умов праці не стимулюють роботодавців до покращення виробничого середовища [1].

Проблема створення безпечних і здорових умов праці робітників є не тільки соціальною і економічною, але і політичною, тому її вирішення потребує комплексного підходу.

Пріоритетними напрямками державної демографічної політики України повинні бути зниження смертності, особливо у працездатному віці, від зовнішніх причин, створення умов для формування здорового способу життя.

У середньостроковій перспективі треба передбачити:

1) прийняття додаткових заходів зниження смертності населення від серцево-судинних і онкологічних захворювань, враховуючи профілактику і своєчасне виявлення захворювань на ранніх стадіях;

2) проведення заходів профілактики нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань, своєчасне їх виявлення, розробка і реалізація з роботодавцем і профспілками заходів, які направлені на покращення умов і охорони праці, включаючи заходи зниження професійного ризику застрахованого з обов'язкового соціального страхування від нещасних випадків на виробництві.

У довгостроковій перспективі, на нашу думку, потрібно передбачити реалізацію програми здорового способу життя, програми ліквідації робочих місць з шкідливими або небезпечними для здоров'я населення умовами праці, заходи з профілактики і своєчасному виявленню професійних захворювань у працівників.

Також необхідно використовувати досвід країн Європейського Союзу, де сформована модель якості робочого місця, яка передбачає створення таких умов праці, які є основою успіху економічних процесів.

Таким чином, проведений аналіз свідчить, що реалізація цілеспрямованих заходів з покращення умов і охорони праці дозволить зменшити показник загального виробничого травматизму, наблизити його значення до рівня розвинених європейських країн, зменшити питому вагу працівників, зайнятих в умовах, які не відповідають санітарно-гігієнічним нормам.

Література

1. Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.social.org.ua/view/412>.